

Szaniszló Judit
Leli élete

Fókuszálj, Leli, fókuszálj! Azt írd, ami volt!

Volt ez a szekrény, tele fotóval. Fekete-fehérekkel, színesekkel, és attól a pár filcborítású tematikus albumtól eltekintve, amelyekben zizegős, pókhálómintás selyempapír választotta el egymástól a kemény kartonlapokat, totális összevisszaság volt. Ijesztő, igazságtalan, ha belegondol – mert aztán persze hogy belegondol. Valakinek az esküvője ezerkilencszázhetven-valahányból ma neki semmi. Egyrészt ki van a képen, másrészt meg aki van is, minek? Ki készítette? Miért készítette? Mi volt a fotó készítése előtti és utáni mozdulat? Minek a fotóknak lenni, azonkívül, hogy emlékeztessenek arra, ami már nincs?

Egy fotó leírása következik. Egy családtörténet következik.

Kitaláció. Családtörténet élményterápia nélkül.

Béres mama fekete kendőben, merev arccal néz maga elé. Őt így őrzi a fotópapír. Béres mama nyolcvanegyben talál egy magazint a menyé házgyári konyhaasztalán, és benne egy cikket arról, milyen pici egy csecsemő gyomra, és hogy mennyire kell rá vigyázni. Egynaposan körülbelül egy cseresznye, háromnaposan dió,

egyhetesen kajszli, egy hónaposan pedig maximum egy tyúktojás. Mennyi szép metafora, gondolja akkor Béres mama. Az ő gyomra addigra már a jó ég tudja, mi, de hogy hatvanhat évesen még mindent le bír nyelni, meg tud emészteni, aztán udvariasan és csendesen üríteni ott és úgy, ahol és ahogyan kell, az úgy biztos, mint a halál.

Béres mama persze ritkán gondol a halálra. Ott van az mindenhol anélkül is.

Harminchét éve semmilyen csecsemőre sem gondol, pedig volt dolga velük azóta is rendszeren. Gyomorra sem gondol, aztán most meg itt volt előtte ez a húsleves áztatta magazin, és felszakad benne a negyvennégyes év.

Atyaúristen.

Az a gyerek. A második.

Negyvennégyben kilenc virtigli davajkatona. Erőszakos közösülés. Aztán kilenc valószerűtlenül keserves hónap, negyvenötben könnyű, szomorú szülés, és a tény, hogy a baba él. Egészséges. Béres papa először rá sem bír nézni, aztán valahogyan kibírja, hogy ez a pofátlan kis fattyú minden akarata ellenére kvázi boldoggá teszi őt. Béres papa néha erőtlően megsuhintja Béres mamát, épp csak annyira, hogy Béres mama tudja, ő sosem bocsátja azt meg neki. Hogy mit? Reméli, hogy legalább Béres mama tudja, mert ő nem tudja pontosan, hogy mit.

Béres mama ez után a szülés után lebeg a valóságút-lenségben. Mosakodik, ellátja azt a pár maradék álla-tot, a kicsiket, eteti Béres papát, és ostorozza magát, ahogyan azt ilyenkor kell, de a folytonosság valahogy megszűnik. A reggeliből néha vacsora lesz, a többna-pos álmatlanságból nyúlós kóma, és Béres mama negy-vennégy novembere óta nem igazán tudja, mit keres itt. A rövid, boldog, háború előtti életet és szerelmet há-ború alatti csend, végül hosszú, boldogtalan, békebe-li hangoskodás követi. Ennek a hosszú, boldogtalan hangoskodásnak ez a gyerek az előfutára. Béres ma-ma már régen nem vágyik a boldogságra, azt sem tudja, mi az, de nagyon szeretné, ha legalább hozzávetőlege-sen tudná, mi történik körülötte, benne. Egyetlen nap-ra emlékezik egész életében elejétől a végéig, pont arra az egyetlen, negyvennégyben megesett napra, amit sze-retne az elejétől a végéig elfelejteni. Mind a kilenc kato-na arcát megjegyezte.

A gyerek nem bírja a megpróbáltatásokat. Miután Béres mama egy zavaros pillanatában túl sok és túl for-ró tehéntejjel itatja meg, egész délelőtt keservesen sír, majd délután nyöszörögve, sárgán elalszik, és nem kel föl többet. Béres papa innentől kezdve még többet kia-bál Béres mamával és a gyerekekkel, Béres mama pe-dig végleg elveszíti a kapcsolatát a valósággal. A valóság függönyén túl egy negyvenöt után született fiú és egy negyvennégy előtt született lány várja őt – hiába. Most itt ül egy konyhában, az unokái nevét sem tudja, a saját nevét sem tudja, de azt igen, hogy az egynapos csecse-mő gyomra cseresznye, az egy hónaposé meg tyúktojás.

Kilenc átkozott katona, kilenc átkozott hónap.

Mekkora lehet egy három hónapos halott csecsemő gyomra? Egy harminchat éves halott csecsemő gyomra? És egy hatvanhat éves nagymama gyomra?

Az övé egy taposóakna.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Dürer Nyomda Kft-ben, Gyulán, 2020-ban
Felelős vezető Aggod István ügyvezető igazgató

Felelős szerkesztő Turi Tímea
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Hidvégi Anna,
a könyvet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9079
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 4003 4